

An abstract painting featuring a central figure, possibly a person, rendered in dark, expressive brushstrokes. The figure is surrounded by a vibrant, swirling palette of colors including deep blues, greens, reds, and oranges, creating a sense of movement and emotional intensity. The background is a mix of these colors, with some areas appearing more saturated and others more muted.

Het Grijze Veulen

Robert Beernink

inkijkexemplaar

Het Grijze Veulen

De onzichtbare kracht van liefde

Robert Beernink

Colofon

Titel: *Het grijze veulen*

Auteur: Robert Beernink [robertbeernink.nl]

Illustrator: Helga Kock am Brink [kockambrink.nl]

De illustratie is gebaseerd op 'Landschapspaar' uit de serie 'hidden horses'; Helga Kock am Brink, Enschede; particuliere collectie

Uitgever: Ambilicious, uitgever van verhalen - Waddinxveen [ambilicious.nl]

Omslagontwerp: Ton de Koning, Probeeld [probeeld.myportfolio.com]

Vormgeving binnenwerk: Inanna van den Berg, Ambilicious

Redactie: Inanna van den Berg, Ambilicious

ISBN: 978-94-93366-86-2

NUR: 301

Eerste druk: maart 2026

© 2026 Robert Beernink, Helga Kock am Brink, ProBeeld / Ambilicious

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, behoudens de in de wet gestelde uitzonderingen, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbenden.

Hoewel deze uitgave met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, aanvaarden auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden.

Het Grijze Veulen

De onzichtbare kracht van liefde

Ambilicious Waddinxveen | Kalmthout

‘God is liefde tussen mensen.’

Dominee Leendert Overduin

‘Alle literatuur is provinciale literatuur.’

Willem Frederik Hermans

‘I was so much older then,

‘I’m younger than that now.’

Bob Dylan – ‘My Back Pages’

‘In moerstaal spreekt je diepste wezen:
streektaal kent geen streken.’

Robert Beernink

EERSTE BEDRIJF

- augustus 2025 -

1.1 Terzijde – Keutelaarshoek

De vroegst vastgelegde verwijzing naar de buurtschap Keutelaarshoek stamt uit de veertiende eeuw, de periode waarin de eerste marken worden gevormd. Marken zijn afgebakende gebieden waarvoor onderlinge afspraken gelden voor het gemeenschappelijk gebruik van niet in cultuur gebrachte gronden en plassen. Markegrenzen worden vaak gemarkeerd door zware veldkeien, de markestenen.

Vandaag, 26 augustus 2025, zeshonderdvijftig jaar geleden, op de feestdag van Maria Tenhemelopneming, schrijft de hoogste lokale bestuurder een brief naar de grondeigenaar, het klooster Werden in Duitsland, waarin hij zich beklaagt over de traagheid waarmee de plaatselijke bevolking de markestenen van de Oostermarke onderhouden omdat zij liever keutelen, zich met hun eigen onbelangrijke kleinigheden bezighouden.

In de Oostermarke liggen – behalve Keutelaarshoek – de buurtschappen Achterveld en Schrabroek. Tussen de Oosterbeek en de plek waar een zandweg zich opsplijt in drie smalle paden naar deze boerengemeenschappen, verrijst eind vijftiende eeuw een gotisch kerkje gewijd aan Onze Lieve Vrouwe ter Nood. In de reliekschrijn wordt

tot op de dag van vandaag een fragmentje bewaard van het Allerheiligste Hymen, toegeschreven aan de Maagd Maria. Na het gebedshuis volgt al snel de Herberg Aan Den Drieweg en vestigen zich er tal van neringdoenden en mensen die in de streek de kost verdienen.

Dit ontluikende dorp krijgt de naam Achterbroek, een samentrekking van Achterveld en Schrabroek. De inwoners van Keutelaarshoek malen daar niet om: zij zijn het liefst onder elkaar. In de negentiende eeuw is Achterbroek kortstondig een zelfstandige gemeente totdat het wordt ingepalmd door een industriestadje en sindsdien Achterbroek-Dorp heet.

Hoewel de drie buurtschappen al eeuwenlang deel uitmaken van één en hetzelfde dorp, hebben ze geruime tijd hun identiteit weten te bewaren. Bewoners van Achterveld zijn terughoudend, argwanend en beheersen de kunst van het zwijgen. In Schrabroek is men zuinig, honkvast en behoudzuchtig. De bevolking van Keutelaarshoek staat vooral bekend om haar weloverwogen getreuzel. Als gevolg van toenemende onderlinge contacten en de opkomst van algemene en sociale media, zijn deze karakteristieken verwaterd. Onderdelen ervan zijn gecultiveerd tot karikaturen. Deze schijnbaar onschuldige verbeeldingen van sluimerende vooroordelen veroorzaken onder de bevolking, al naar gelang de intentie, verdeeldheid door cynisme of cohesie door humor.

Landschappelijk wordt de Oostermarke gekenmerkt door stuwwallen, ontstaan door zand opduwende gletsjers in de voorlaatste ijstijd, waartussen de Oosterbeek zich een bedding heeft gebaand. Uit historisch onderzoek blijkt, dat aan het einde van

de vroege Middeleeuwen langs die stroom de eerste nederzettingen zijn gesticht. Het landschap verandert over de eeuwen door menselijk ingrijpen. Grootgrondbezitters uit de landadel en later machtige industriëlen leggen landgoederen aan, doen aan bosbouw en zorgen er zo voor dat onafzienbare heide- en veengebieden in de loop van de tijd plaatsmaken voor het huidige coulisselandschap.

Oorspronkelijk zijn de buurtschappen niet meer dan verspreid staande boerderijtjes, die met de toenemende landbouwmechanisatie groeien qua omvang en afnemen in aantal. Door onderlinge aan- en verkopen en enkele kleinere ruilverkavelingen worden de landbouwarealen zodanig herschikt dat de percelen van de grote ondernemingen thans vrijwel aaneengesloten en dichtbij de boerenhoeve liggen. Veel agrariërs met kleinere bedrijven blijken op den duur geen toekomst te hebben, schalen noodgedwongen af tot keuter- en hobbyboeren. Heden ten dage heeft, naast een aantal kleine bedrijven in vooral het sociale domein, het merendeel van de huizen in Achterbroek een woonfunctie.

Generatie na generatie ziet de veranderingen met vaak gemengde gevoelens aan zich voorbijtrekken.

Wat de tijd doorstaat, zijn de oude erfnamen, van wie de oorsprong niet zelden tot eeuwen terug is te vinden in de archieven. In Keutelaarshoek ligt De Holting, het oudst beschreven erf in de Oostermarke. Deze benaming duidt erop dat op dit erf, door de Holtman, recht werd gesproken over geschillen welke de marke aangingen. De huidige bewoners van het huis heten Willemsen, maar geen Keutelaarshoeker gaat langs bij Jan Willemsen, wel bij Jan van de Holting.

Gebleven zijn ook de oeroude sagen en verhalen, die van generatie op generatie worden doorgegeven en ze als diepgewortelde cultuurdragers met elkaar verbindt. Oorspronkelijk mondeling, later op papier en tegenwoordig online wordt nog altijd verteld over ruige Hunen, gemene Héémennekes, Witte Wijven, de Duivelskolk, godin Tanfana, Janker de Hellehond en het mysterieuze Grijze Veulen.

1.2

‘Koffie?’

‘Senseo is prima. Jij bent de hele dag al zo druk geweest.’

‘Senseo? In mijn keuken krijg je koffie, Anna!’

Anna reageert er niet op, slaat haar ogen neer tot het koffiezetapparaat begint te pruttelen. ‘Het was geen trieste begrafenis, Lies. Bijna vrolijk.’

‘Ja, precies zoals zij het altijd voor ogen heeft gehad. Ze was natuurlijk bijna negentig, maar toch ... wel mijn moeder. We hebben elkaar vijfenzestig jaar gekend!’

‘Iedereen kende haar! De hele Keutelaarshoek en ook veel mensen van buiten waren aanwezig! Vooral het In Memoriam was echt prachtig, een portret in de juiste tinten en met kenmerkende accenten. Een mooie, optimistische impressie van een lieve en zorgzame vrouw. Precies zoals ze was.’

‘Daarin is ze helemaal geslaagd, ja.’

‘Wat bedoel je?’

‘Dat ze wordt herinnerd zoals jij haar omschrijft. Dat wilde ze graag.’

‘Ik begrijp het niet ... daar mankeerde toch niets aan? Ook ik heb haar heel lang van nabij gekend, Lies. Geen vijfenzestig jaar, wel ... hoelang zijn we nu al burens? Al gauw veertig jaar! Ik kon me helemaal vinden in de woorden van de voorgangster. Jij niet dan? Jij hebt haar toch verteld over je moeder?’

Lies verdeelt vier koffiebekers over de tafel en kijkt haar buurvrouw aan. ‘Ach, Anna, hoe goed kennen mensen elkaar echt?’

‘Dat zeg je omdat je nog aangedaan bent door de uitvaart.’

Lies negeert deze opmerking.

Anna weet zich zo snel geen houding te geven, wil wat zeggen, haar gedachten dolen, vinden de stembanden niet.

Ze wordt uit deze ongemakkelijke situatie gered als twee, in even stemmig zwart en grijs als de beide vrouwen geklede mannen, de woonkeuken binnenkomen.

‘Ga zitten, Johan. Je bent toe aan een borrel!’

‘Inmiddels wel, ja. Ik ben meer fietser dan wandelaar, kon je desondanks dat hele eind natuurlijk niet alleen laten lopen,’ zegt Johan en zoent Anna op de wang. ‘Gaat het, lieve?’

Anna reageert daar niet op. ‘We drinken koffie.’

‘Dat is ook prima. Koos, kom naast me zitten!’ Koos loopt wat verloren door de woonkeuken.

‘Ja, ga bij Johan zitten,’ zegt Lies met een scherpe ondertoon. ‘Gezellig!’

Anna kijkt haar buurman aan. ‘Je hebt de hele dienst gestaan, wilde niet in de auto mee terug ... je zult onderhand wel stalbenen hebben.’

‘Nou, ik ...,’ Koos dreunt nog wat heen en weer, gaat voor Lies staan en spreidt zijn armen. ‘Wat moet ik toch?’

‘Ach Jakob Spijk, held op sokken! Vertel gewoon wat er aan de hand is!’